

МОВНІ СИСТЕМИ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ В ПОЛІЕТНІЧНОМУ ТА ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ

УДК 811.111'37

І. В. Гошовська,

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ

ЗБЕРЕЖЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ ДЖ. ФАУЛЗА «ВЕЖА ІЗ ЧОРНОГО ДЕРЕВА»

Стаття присвячена дослідженню збереження інтелектуалізації при перекладі твору Дж. Фаулза «Вежа з чорного дерева». У роботі описано складові інтелектуалізації мови, виокремлено основні компоненти інтелектуального роману, проаналізовано способи збереження інтелектуалізації при перекладі з англійської на українську мову.

Ключові слова: інтелектуалізація, інтелектуальний роман, транслітерація, калькування, описовий переклад, генералізація, конкретизація.

RETAINING INTELLECTUALISATION WHEN TRANSLATING THE NOVEL THE EBONY TOWER BY J.FOWLES

The article is devoted to the strategies of retaining intellectualization while translating The Ebony Tower by J. Fowles. The aspects of language intellectualization are described. Due to the constant globalization we observe the different processes in the lexical system of the language namely intellectualization. The evidence of intellectualization is many abstract words, determinologisation and terminologisation, the occurrence of neologisms in the texts of different genres. Intellectualization takes place in the fiction literature as well. The origin of intellectual novel is connected with Th. Mann and philosophic novel. In comparison to philosophic novel the intellectual one has more constructive structure, its genre arrangement is more sophisticated. John Fowles is a representative of the English intellectual novel. We have analysed The Ebony Tower by John Fowles and its translation by V. Ruzhytskyi and singled out 73 terms, the transliteration is the most frequent way used when translating it because mainly such terms are internationalisms. Calques is the second most frequent way of art terms translation. The following methods of translation were applied in the novel as well: generalization, concretization, descriptive methods. These three are less frequent because they smooth the scientific flavor of the novel. In order to retain the intellectualization the translator should use such methods of translation as transliteration and calques.

Key words: intellectualization, intellectual novel, transliteration, calques, descriptive translation, generalization, concretization.

СОХРАНЕНИЕ ИНТЕЛЕКТУАЛИЗАЦИИ ПРИ ПЕРЕВОДЕ РОМАНА ДЖ. ФАУЛЗА «БАШНЯ ИЗ ЧЁРНОГО ДЕРЕВА»

Статья посвящена исследованию сохранения интеллектуализации при переводе произведения Дж. Фаулза «Башня из чёрного дерева». В работе описано составляющие интеллектуализации языка, выделены основные компоненты интеллектуального романа, проанализированы способы сохранения интеллектуализации при переводе с английского на украинский язык.

Ключевые слова: интеллектуализация, интеллектуальный роман, транслитерация, калькирование, описательный перевод, генерализация, конкретизация.

Постановка проблеми. Вплив глобалізації, наслідком якої є потреба в номінації великої кількості нових процесів та явищ, спричиняє зміни на лексико-семантичному та словотворчому рівнях. Ці зміни зумовлено, як позамовними, так і внутрішньомовними чинниками. Як наслідок глобалізаційних процесів у багатьох мовах проявляються такі тенденції: інтелектуалізація мови, міграція слів між функціональними стилями, детермінологізація тощо. Серед наслідків глобалізації процес інтелектуалізації є одним з найважливіших.

Аналіз публікацій. У філологічних працях дослідники та науковці все частіше звертають увагу на процеси інтелектуалізації мови (Л. Шевченко [18], Н. Клименко, С. Карпіловська, Л. Кислюк [11]), на проникнення термінів у художній стиль мови (Н. Бойко [3], В. Виноградов [4], В. Русанівський [16]), на манеру письма сучасних письменників (А. Долінін [8], І. Кабанова [9], П. Купер (P. Cooper) [20], М. Бредбері (M. Bradbury) [19]). Малодослідженим залишається процес інтелектуалізації мови для перекладознавства. Процес інтелектуалізації зумовлює насиченість мови все більшою кількістю нових термінів і понять, однак способи їх перекладу залишаються невивченими, цим і зумовлена актуальність нашого дослідження.

Мета дослідження полягає в аналізі шляхів збереження інтелектуалізації при перекладі з англійської на українську мову. Для досягнення цієї мети потрібно виконати такі завдання: 1) описати складові інтелектуалізації мови; 2) виокремити компоненти інтелектуального роману; 3) проаналізувати способи збереження інтелектуалізації при перекладі з англійської на українську мову.

Сьогодні мовні проблеми окреслюються у двох векторах: як інтелектуалізації мови (це стосується літературних високорозвинених мов), так і виживання. За даними ЮНЕСКО, половина людства користується вісьмома мовами, лише двадцять мов використовується сотнями мільйонів людей і водночас десять мов зникає щороку [18, с. 263]. За твердженнями лінгвістів мова не може вижити, коли нею розмовляють менш ніж 100000 людей, оскільки вона втрачає інтелектуальну пам'ять, тобто понятійний і ментальний код етносу [11, с. 143].

У сучасному глобалізованому суспільстві останні два десятиріччя мова розвивається бурхливими темпами. Розширюється лексичний склад мови, змінюються значення і функції слів, що вже існували, з'являються нові слова. Активним є процес інтелектуалізації та демократизації мови. Традиційними аргументами на користь цього твердження є приріст кількості абстрактної лексики, пришвидшені темпи термінування і детермінування лексики, поява неологізмів [11, с. 24].

Учені Празького лінгвістичного гуртка ще свого часу писали про літературну мову як таку, що підлягає інтелектуалізації. Літературна мова відображає культурне життя і цивілізацію (роботу і результат наукової, філософської і релігійної думки, політичної і соціальної, юридичної і адміністративної). Ці функції літературної мови сприяють інтелектуалізації її словника, тому що з'являється абстрактна лексика [15, с. 319]. «Інтелектуалізація мови зумовлена також потребою виражати складні і взаємозалежні мисленеві операції, тому літературна мова має не лише висловлення для абстрактних

понять, а й особливі синтаксичні форми. Інтелектуалізація літературної мови виявляється у все більшому контролі над емоційними елементами (евфемізмами)» [18, с. 156].

Інтелектуалізація проявляється не тільки у мові, але й в літературі. Утвердження жанру інтелектуального роману в літературі пов'язане із загальною тенденцією до інтелектуалізації мистецтва минулого століття. Як зазначає С. Павличко, «інтелектуалізм був домінантою модернізму й художньої культури ХХ століття в цілому [13, с. 41].

Біля витоків західноєвропейської інтелектуальної прози стояв німецький письменник Т. Манн, який першим запропонував термін «інтелектуальний роман» [12, с. 311]. Інтелектуальний роман сформувався на основі філософського. Про генеалогічну спорідненість цих жанрових модифікацій переконливо свідчать роботи В. Бікульчюса [2], Т. Гуріної [5], Ю. Давидова [6], В. Дніпрова [7], Н. Лейтес [12], Н. Павлової [14] та ін. Інтелектуальний роман як унікальний художній феномен виник і розвивався на початку ХХ ст., на відміну від філософського, який зародився ще у XVIII ст. В. Бікульчюс вважає, що ці терміни виражають поетапність розвитку жанру філософського роману. Так, визначення «філософський роман», на думку вченого, доцільно вживати на позначення класичного етапу розвитку жанру (XVIII–XIX ст.), а термін «інтелектуальний роман» втілює те розумове споглядання, ті розмірковування, якими сповнений філософський роман ХХ століття» [2, с. 9].

Чітко диференціюють філософський та інтелектуальний романи В. Бікульчюс [2] та Т. Гуріна [5]. Вони зауважують, що інтелектуальний роман відрізняється від філософського своєю конструктивністю, ускладнюється його жанрова структура. Інтелектуальний роман, за твердженням В. Бікульчюса, уже майже не «підпорядковується якійсь одній філософській ідеї, частіше він звучить як ціла симфонія ідей», де все викладено вже не тезисно, а, навпаки, розгорнуто в широкі «філософські трактати» [2, с. 26].

В англійській літературі ХХ століття простежується тенденція до її інтелектуалізації та наближення до проблем сучасної філософії. Одним із найяскравіших представників англійської інтелектуальної прози є Джон Фаулз. У творах Дж. Фаулза знаходять відображення певні аспекти психологічних досліджень К. Юнга та неофрейдистського вчення Е. Фромма.

У центрі повісті Дж. Фаулза «Вежа з чорного дерева» (1974) – проблема мистецтва і митця. На сторінках свого твору письменник «зіткнув у прямій дискусії художника-абстракціоніста та видатного художника, який усамітнівся у глушині, й припав до життєдайних сил зеленого краю кельтів, жорстко визначив суспільну функцію й естетичні межі мистецтва для теоретиків» [1, с. 314]. Як результат роман наповнений мистецькими термінами, що робить його інтелектуальним. Для проведення дослідження було використано переклад, здійснений В. Ружицьким. Методом суцільної вибірки нами було виокремлено 73 терміна.

У процесі дослідження було виявлено, що серед усіх способів перекладу лексичних одиниць В. Ружицький найчастіше використовує спосіб транскодування (31 одиниця). Частою причиною його застосування є відсутність в культурі і, зокрема, науці країни мови перекладу відповідного поняття і відповідного перекладного еквіваленту, а перекладач не може підібрати слово або слова в мові перекладу, які б адекватно передавали зміст поняття і задовольняли вимогам до термінотворення [10, с. 283]. Оскільки при транскодуванні транскодоване слово має одне значення, то такий спосіб перекладу доцільно застосовувати в тих випадках, коли в мові перекладу необхідно створити чітко однозначний термін, наприклад:

One couldn't be quite sure it was a masterpiece, there was a clotted quality in some passages, a distinctly brusque use of impasto on closer examination [21, с. 57].

*Картину важко було назвати шедевром: подекуди накладено забагато фарби, а коли придивитись, то видно, що це відверто недбале **імпасто** [17, с. 21].*

Термін **імпасто** (італ. impasto, тісто) – техніка живопису, в якій застосовується густе, соковите накладання фарб на окрему область або усе полотно картини. При застосуванні такої техніки, фарба лягає достатньо густо, так, що стають помітними сліди від пензля [22, с. 63]. Перекладач В. Ружицький застосовує спосіб транскодування, а саме транслітерування і супроводжує його описовим перекладом, що подається у посиланні, оскільки в українській мові немає відповідного перекладного еквіваленту.

Іноді застосовується змішане транскодування, коли більша частина транскодованого слова відбиває його звучання у вихідній мові, але разом з тим передаються й деякі елементи його графічної форми [10, с. 283]. Зокрема, це досить часто застосовується у випадку передачі власних назв, наприклад:

*Are any clues being offered? **Kermesse**? Perhaps. Not sure yet [21, с. 62].*

*Який же ключ до розкриття цієї загадки? Може, **кермеса**? Проте я ще не певен [17, с. 27].*

Для перекладу реалії **Kermesse** В. Ружицький використав спосіб адаптивного транскодування. Кермеса – це ярмарок, свято місцевого святого у голландців, фламандців та німців [22, с. 168]. У наведеному уривку кермеса – це алузія на картину відомого фламандського художника Пітера Пауля Рубенса.

Часте використання транскодування при перекладі розглянутих термінів пояснюється походженням цих термінів, яке здебільшого є латинським чи грецьким або вони є інтернаціоналізмами.

Другим за частотністю способом перекладу є калькування (23 терміна). Його можна застосовувати тільки тоді, коли утворений таким чином перекладний відповідник не порушує норми вживання і сполучуваності слів в українській мові. Розглянемо приклад застосування калькування:

*His room was simply furnished, a double bed in some rather clumsy rural attempt at an **Empire style**, a walnut wardrobe riddled with worm, a chair, an old chaise longue with tired green upholstery; a gilt mirror; stains on the mercury [21, с. 40].*

*Кімната була умебльована просто: двоспальне ліжко (незграбний натяк на **стиль ампір**), поточена шашелем горіхова шафа, стілець, старий шезлонг з потертою зеленою оббивкою, вкрите плямами дзеркало в позолоченій рамі [17, с. 11].*

У наведеному фрагменті калькування застосовано для перекладу терміна **Empire style**. В. Ружицький зберігає іронію, яку виразив Дж. Фаулз щодо опису кімнати, який зовсім не підпадає під ампір. Ампір (фр. empire – імперія) – термін, що застосовується в мистецтвознавстві до західноєвропейського класицизму часів імперії Наполеона I, переважно в архітектурі, портретному живописі та декоративно-ужитковому мистецтві [22, с. 15]. Для ампіру характерним було звернення до мистецьких традицій імператорського Риму з його прагненням до строгої величч та помпезності, холодної елегантності і обов'язкового прагнення звеличити абсолютну владу військових монархій.

Окрім двох найбільш продуктивних способів перекладу лексичних одиниць В. Ружицький застосовував ще інші, менш продуктивні. Одним з таких малопродуктивних способів є підбір словникового відповідника.

<i>Another time he had called them tapestries, and indeed the Aubusson atelier had done related work to his designs [21, с. 43].</i>	<i>Іншим разом він назвав свої полотна гобеленами. І дійсно обюссонська майстерня ткала по його малюнках килими [17, с. 15].</i>
--	---

У наведеному фрагменті прикладом для розгляду є термін **tapestry**, який англійсько-український словник перекладає як гобелен. Перекладач використовує відповідник – гобелен, що, на нашу думку, є правильним, оскільки цей термін є чітко визначеним перекладним еквівалентом у цільовій мові. Гобелен – один із різновидів декоративно-ужиткового мистецтва, стінний безворсовий килим із сюжетною або орнаментною композицією, витканий вручну перехресним переплетенням ниток. Гобелени виготовляють із кольорових шовкових і/або шерстяних ниток окремими частинами, які потім зшивають між собою (часто окремі колірні плями) [22, с. 123].

Серед малопродуктивних способів перекладу є генералізація – заміна слова вузької семантики на слово ширшої семантики при перекладі називається трансформацією генералізації [10, с. 306].

<i>To his right stretched a long gallery-like living room. Ancient partitions must have been knocked down, but some of the major black uprights had been retained and stood out against the white walls with the skeletal bravura. The effect was faintly Tudor much more English than the exterior [21, с. 36].</i>	<i>Праворуч він побачив довгу, мов галерея, вітальню. Колиш вона, очевидно була розділена перегородками від яких залишилися основні опорні колони, що виступали на білому тлі стін, як зловісні скелети. У всьому цьому було щось вікторіанське і куди більше англійське ніж у фасаді будівлі [17, с. 6].</i>
---	--

В. Ружицький застосовував генералізацію щодо перекладу терміну **Tudor** як **вікторіанський**. Можна стверджувати, що використання перекладачем генералізації у наведеному уривку спричинює втрату інформації. Не зовсім зрозумілим є рішення використати перекладний еквівалент вікторіанський щодо терміну **Tudor**. Тюдорський стиль – стиль пізньої англійської готики, епохи правління англійської королівської династії Тюдорів 1485-1606, тоді як вікторіанська епоха охоплює період з 1837 по 1901 роки. Характерними рисами вікторіанського, або як його ще називають «англійського стилю» є еkleктика, що поєднує в собі готику, рококо, екзотику і класику [22, с. 174]. Поясненням рішення перекладача слугує той факт, що у вікторіанську епоху широкого розповсюдження набув так званий псевдотюдорівський стиль. Багато будинків, виконаних у псевдотюдорівському стилі з'явилося за Вікторії, коли в мистецтві посилювалась увага до англійських культурних коренів. Обраний перекладачем еквівалент носить еkleктичний характер, тому, на нашу думку, переклад цього уривку не є повністю адекватним, оскільки не до кінця висвітлює інформацію, подану в оригіналі.

Конкретизація значення – це лексична трансформація, внаслідок якої слово (термін) ширшої семантики в оригіналі замінюється словом (терміном) вузької семантики [10, с. 300], наприклад:

<i>Another was that he had always worked to a smaller scale than most nonfigurative artists [21, с. 49].</i>	<i>До того ж він не захоплювався великими полотнами, як більшість абстракціоністів [17, с. 18].</i>
---	--

Лексичну трансформацію конкретизації значення у наведеному прикладі застосовано до терміна **nonfigurative artists**. Відповідно до англійського словника мистецьких термінів figurative artist – це художник реаліст, або представник напряму фігуративного живопису. Термін nonfigurative artist відповідно позначає представника нефігуративного мистецтва. Абстракціонізм – напрям нефігуративного мистецтва, який відмовляється від наближення до дійсності зображення форм у живописі та скульптурі [22, с. 9]. Термін **абстракціонізм** вузьчий від терміну **nonfigurative artist**, отже, це підтверджує думку, що перекладачем застосовано лексичну трансформацію конкретизації. У цілому підбір контекстуального відповідника у наведеному уривку вважаємо вдалим.

Описовий переклад – це такий прийом перекладу нових лексичних елементів вихідної мови, коли слово, словосполучення, термін чи фразеологізм замінюється в мові перекладу словосполученням (або більшим за кількістю компонентів словосполученням), яке адекватно передає зміст цього слова або словосполучення (терміна) [10, с. 297], наприклад:

<i>He liked them better, one or two tones, contrasts, the rather tentative workshop feel after the overmeticulous essays in pure draftsmanship [21, с. 83].</i>	<i>Ці малюнки сподобались йому більше: один чи два відтінки, контрасти. В цьому принаймні був якийсь пошук, не те, що старанно виконані етюди олівцем [17, с. 69].</i>
--	---

У наведеному уривку перекладач застосовує прийом описового перекладу щодо терміну **draftsmanship**. В українській мові існує декілька відповідників цього терміна **draftsmanship**: креслення; мистецтво креслення, малювання, вміння малювати. Виходячи з наведеного контексту, вважаємо, що застосований перекладачем описовий метод є доцільним, оскільки жоден з наявних перекладних еквівалентів не розкриває зміст позначеного терміном поняття.

У процесі дослідження було виявлено, що серед усіх способів перекладу термінів В. Ружицький найчастіше використовує спосіб транскодування. Із 73 виокремлених термінів 31 перекладено із застосуванням транскодування. Терміни, щодо яких застосовано прийом транскодування, не мають відповідників в українській мові і здебільшого є інтернаціоналізмами, що й пояснює причину надання переваги цьому способу перекладу. У такий спосіб зберігається інтелектуалізація твору, перекладач не вдається до спрощення.

Калькування другий за частотою спосіб перекладу лексичних одиниць. Калькування сприяє різноманітності та виразності перекладу, їх використання в мові персонажів твору, служить засобом їх мовностилістичної характеристики, однак зберігає науковий колорит.

Серед малопродуктивних способів перекладу лексичних одиниць ми виокремили такі: метод словникового відповідника, метод трансформації генералізації, метод трансформації конкретизації, метод описового перекладу. З 73 виокремлених термінів 9 перекладено методом словникового відповідника, 4 – методом трансформації генералізації, 3 – методом трансформації конкретизації, 3 – описовим методом. Це пояснюємо тим, що всі ці способи перекладу термінів нівелюють наукове спрямування повісті.

Перспективу дослідження вбачаємо в порівняльному аналізі способів перекладу інших творів Джона Фаулза на українську, російську та польську мови.

Література:

1. Андреев Л. Г. Чем же закончилась история второго тысячелетия? (Художественный синтез и постмодернизм) / Л. Г. Андреев, Н. Т. Пахарьян, Г. Х. Косиков // Зарубежная литература второго тысячелетия. – М. : Высшая школа, 2001. – С. 281–327.
2. Бикульнос В. Поэтика философского романа: [учебное пособие] / В. Бикульнос. – Вильнюс, 1988. – 69 с.
3. Бойко Н. И. Функционирование профессионально-терминологической лексики в языке современной украинской художественной прозы (семантическая и стилистическая характеристика): дисс.... канд. филол. наук: 10.02.02 / Н. И. Бойко. – К., 1983. – 228 с.
4. Виноградов В. В. Терминология и норма / В. В. Виноградов. – М. : Высшая школа, 1972. – 130 с.
5. Гурина Т. Л. Некоторые предпосылки изучения авторской позиции в интеллектуальном романе XX века / Т. Л. Гурина // Проблема автора в художественной литературе – Ижевск, 1974. – №1. – С. 200–209.
6. Давыдов Ю. Н. «Интеллектуальный роман» и философское мифотворчество / Ю. Н. Давыдов // Вопросы литературы. – 1977. – № 9. – С. 127–171.
7. Днепров В. Д. Черты романа XX века / В. Д. Днепров. – М. : Советский писатель, 1965. – 545 с.
8. Долинин К. А. Паломничество Чарльза Смитсона (О романе Джона Фаулза «Любовница французского лейтенанта») // Дж. Фаулз Любовница французского лейтенанта / К. А. Долинин. – СПб : Худож. лит., 1993. – С. 444–458.
9. Кабанова И. В. Английская литература после 1945 года / И. В. Кабанова // Зарубежная литература XX века. – М. : Академия, 2003. – С. 433–466.
10. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури / В'ячеслав Іванович Карабан – Вінниця : Нова книга, 2002. – 562 с.
11. Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в лексиконі сучасної української мови / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. – К. : Видавничий дім С. Бураго. – 2008. – 335 с.
12. Лейтес Н. С. Немецкий роман 1918–1945 годов (эволюция жанра) : [учебное пособие] / Н. С. Лейтес – Пермь, 1975. – 324 с.
13. Павличко С. Д. Лабіринти мислення: інтелектуальний роман сучасної Британії / Соломія Дмитрівна Павличко – К. : Наукова думка, 1993. – 105 с.
14. Павлова Н. С. «Интеллектуальный роман» // Зарубежная литература XX века : [учебник для вузов] / Н. С. Павлова – М., 2000. – С. 194–215.
15. Пражский лингвистический кружок : Сб. статей. – М. : Прогресс, 1967. – 559 с.
16. Русанівський В. М. Культура української мови / Віталій Макарович Русанівський – К. : Либідь, 1990. – 304 с.
17. Фаулз Дж. Вежа з чорного дерева / Джон Фаулз ; [пер. з англ. В. Ружицький]. – К. : Дніпро, 1986. – 275 с.
18. Шевченко Л. І. Інтелектуальна еволюція української літературної мови: теорія аналізу / Лариса Іванівна Шевченко – К. : ВПЦ «Київський університет, 2001. – 478 с.
19. Bradbury M. Contemporary Writers on Modern Fiction / Malcolm Bradbury – Manchester : Manchester University Press, 1977. – 256 p.
20. Cooper P. The Fictions of John Fowles: Power, Creativity, Femininity / Pamela Cooper – Ottawa : University of Ottawa Press, 1991. – 232 p.
21. Fowles J. The Ebony Tower / John Fowles. – Moscow : Progress Publishers, 1980 – 245 p.
22. The Thames and Hudson Dictionary of Art Terms / [edited by Edward Lucie Smith]. : World Art Series, 2004. – 240 p.

УДК 811.161.2'36:811.161.1'36

А. П. Грицева,

Хмельницький національний університет, м. Хмельницький

ФУНКЦІОНУВАННЯ У СПОРІДНЕНИХ МОВАХ УСТАЛЕНИХ ВИСЛОВІВ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Розбіжність найменувань предметів, явищ навколишнього світу у різних мовах, навіть у споріднених, виявляється в лексичі, граматиці, в принципах категоризації.

Науковий і діловий стиль української мови протягом багатьох десятиліть формувалася під впливом російської мов, що призвело до вживання в українських наукових і ділових текстах синтаксичних структур, не властивих українській народній мові. Повернення української мови у сферу науки, техніки, справочництва у 90-их роках XX століття виявило, що стиль сучасних науково-технічних, економічних, ділових текстів суперечить синтаксичним традиціям української мови.

Основними безперечними прикметами української мови є близькість до народної мови, перевага дієслівних елементів над іменниками, уживання дієприкличових зворотів, відсутність зворотніх дієслів у підрядних реченнях.

Переходячи з однієї мови на іншу (наприклад у перекладі) залишаємо семантичну та комунікативну структуру речень незмінними, однак синтаксичну змінюємо відповідно до граматичних правил кожної мови.

Ключові слова: науковий стиль, синтаксична організація, синтаксичні традиції, народна мова, книжна мова, російські канцеляризми, калькування.

OPERATION IN RELATED LANGUAGES OF ESTABLISHED EXPRESSIONS FOR PROFESSIONAL PURPOSES

Dissimilarity of the objects' names and the world's phenomena in different languages, even related, occur in vocabulary, grammar, in the principles of categorization.

Grammar embodies a system of meanings that are considered in a specific language as particularly important, much needed in the interpretation and conceptualization of reality.

For many decades scientific and business style of the Ukrainian language has been formed under the influence of the Russian language, which brought to the use syntactic structures in the Ukrainian scientific and business texts that were not typical for Ukrainian folk language. The returning of the Ukrainian language to the field of science, technology, business documents in the 90s of XX century showed that the style of modern scientific and technological, economic and business texts contradicted the traditions of the Ukrainian language syntax.

The main conclusive signs of the Ukrainian language are the proximity to the national language, the prevalence of the verbal elements over the nouns, the use of verbal participle constructions, the absence of reflexive verbs in subordinate sentences.

In the Ukrainian language to define the actions that do not foresee the exact name of its performer, we use impersonal constructions with participial forms ending in -no-, -to. They have been used in business style since the XIV century, and they constitute the national identity of the Ukrainian language.

The similarity of the Ukrainian and Russian languages is shown in their syntactic organization. Sentence types, internal connection and interdependence of its parts, ways of expression of syntactic relations and meanings are characterized by a high